

2013-05-08

Till : Styrgruppen: VRO 10

Styrgruppsmöte för VR 10, onsdag den 8/5 2013

Tid: 10.00-14.00

Närvarande:

Henrik Engman, SveaSkog
Magnus Bidner, Storuman/Sorsele kmn
Pär Holmström, Na Skogsägarna
Hans-Erik Johansson, Länsstyrelsen, Västerbotten
Anneli Stigsdotter, Umeå kommun
Åsa Widen, GEP Umeälven
Ewa Wiberg, Naturskyddsför. Västerbotten
Greger Jonsson, Lycksele kommun

- **Val av sekreterare för minnesanteckningar: Greger**

- **Genomgång**

Åsa Widen, GEP Umeälven:

Åsa är nu anställd av Lycksele kommun som projektledare för GEP Umeälven, vars finansiering är säkrad för 2013 med:

WWF: 300 kr

Vattenmyndigheten: 300 kr

Vfall: 300 kr

EON: 300 kr

I styrgruppen finns ovanstående finansiärer med samt representanter från byar, universitet, HaV, Lse kmn. Under våren har byarna besökts inom området för information om projektet

I projektet ska man inventera kontinuitetsproblem, erosion, växtlighet, vägtrummor, avstängda vikar, sidovatten, lekbottnar, tappningar: dvs samma åtgärdsprogram som tidigare gjorts inom Vindelns kommun. Under sommaren påbörjas inventeringsarbetet.

Umeå kommun, Anneli Stigsdotter

Under våren har det varit mycket arbete med remissyttranden avseende ytvatten. Man har ansökt om att Umeå kommun ska ta över hanteringen av anmälningsskyldig vattenverksamhet.

Kustvattenrådet träffas nästa vecka för ett möte kring remissarbetet med samrådshandling om förvaltningplanen 2015-21. Man har även möten inom Skellefteå samt Robertsfors kommuner. VRO 13 finns nu även på Facebook.

Länsstyrelsen, H-E Johansson

De kraftsamlar avseende statusklassning av vatten vilket har dragit ut på tiden. Den sista oktober är slutdatum för statusklassning av vatten för hela landet. Man sorterar och strukturerar data och samordning för att få likartat system i hela landet.

Norra Skogsägarna, Pär Holmström

Skogsägarföreningarna i landet har träffats för att lära mer samt samla goda/mindre goda exempel på skogsbruk/vatten. "Skogens Vatten" är ett studiematerial som tagits fram av Skogsägarna. Det är sex studieträffar. Kursen ska leda till att man ska kunna klassa sina egna områden, vilka utgör basen i en åtgärdsplan. Den 10/8 i Ramsele arrangeras dagen "Skogens Vatten" vilken även utgör en del i studiecirkeln Skog och Vatten. Man kommer att ha olika stationer med fiske, elfiske, bäcköverfarter, avverkning vid bäckar mm. Den sista maj ska det finnas ett preliminärt program som går ut till de olika vattenrådets nätverk.

EKOM AB, Magnus Bidner

EKOM är ett miljökonsultföretag som arbetar mycket med miljöprocesser i olika bolag. Det är också mycket arbete med anmälningsärenden avseende ex vägtrummor, och Magnus arbetar även med fiske inom Sorsele/Storumans kommuner. Handläggningen av fiskevårdsmedel på HaV, upplevs som ett stort problem jft med tiden när Fiskeriverket var handläggande myndighet. Detta är en fråga som bör tas upp vid remissförfarandet: Arbetsprogrammet för 2015-2012. Ett stort antal åtgärder förhindras pga handläggningsproblem på HaV.

SveaSkog, Henrik Engman (ersättare för David Berglund)

Det pratas mycket mera vatten på företaget, jft med tidigare och det är många vatteninriktade projekt (LIFE, REMIBAR etc) som bolaget är involverat i. Man har ett projekt för att inventera samtliga dammar, vilket påbörjats nyligen. I projektet ingår utöver miljö, även hållfasthet och riskbedömning av befintliga dammar. Ett par våtmarksobjekt görs varje år, och det är mycket fokus på dikesverksamhet och körskador inom bolaget. Alla skogs/maskinförare ska under året genomgå en utbildning. Det ska inte förekomma körskador och sedimentbildning.

Naturskyddsföreningen, Ewa Wiberg (vice ordförande Västerbotten)

Man har genomfört en verksamhetsplanering med sju olika insatsområden. AC är första länet ut med en handlingsplan för 2013-14. Skog och vatten är viktiga frågor. Ingegerd Saarinen är ordförande (baserad i Skellefteå) och hon har sett till att det finns representation i samtliga Vattenråd i AC län. Man försöker ha en resonerande process där man når resultat via dialog.

Övrigt

Årets vattenrådsdagar 21-22 maj, Skellefteå

Anmälan ska göras senast fredag den 10/5.

Remissförfarande "Arbetsprogram med tidtabell och översikt av väsentliga frågor"

Se nedan

Remissförfarande VRO 10:

Arbetsprogram med tidtabell och översikt av väsentliga frågor i Bottenvikens vattendistrikt

- Särskilda utmaningar i Bottenvikens Vattendistrikt

Fysisk påverkan: Tydlig prioritering av påverkan/Fokus saknas

Det är viktigt att man har ett tydligt fokus på de svåraste problemen som medför de största negativa effekterna. I Bottenvikens distrikt kan de mest prioriterade verksamheterna vara t ex Vattenkraft (överlägset störst fysiska påverkan), följt av de andra stora basnäringarna gruvor och skog. Storleken, omfattningen och påverkan av dessa verksamheter gör att dessa bör prioriteras.

Man måste ha en tydlig definition på vad som är fysisk påverkan och en ”punktlista” som tydligt anger de verksamheter som har störst fysisk påverkan. Exempelvis finns gruverksamhet med som en särskild punkt i dokumentet, men inte andra stora verksamheter som vattenkraft/skogsbruk som särskilda punkter. Grundvatten har förenklats till bara dricksvatten men frågan är mer komplicerad än så, och grundvattnet har större påverkan än bara dricksvatten-det finns ett flertal biologiska effekter, så grundvatten bör vara en egen punkt. Spridning av främmande arter anges som en särskild viktig punkt, trots att problematiken inte är särskilt stor i jämförelse med de andra ”stora” verksamheterna, vilka har sammanfattats i rubriken ”Fysisk påverkan”. Förslag: Främmande arter plockas bort som en särskild punkt och de stora basnäringarna lyfts fram.

Miljögifter

Kvicksilver borde ges en högre prioritet. Det berör mat/dricksvatten.

Övrigt:

Punkten avseende särskilda utmaningar behöver anpassas eftersom förutsättningar är så olika mellan de olika distrikten. Mallarna bör utformas för de olika distrikten. För nästa cykel måste även de ekonomiska aspekterna få ett fokus-vad innebär det för kommuner, myndigheter, verksamhetsutövare etc.

Samverkan/Kunskapspridning

Det behövs en utvärdering av tidigare samverkan, och en frågeställning om vad som fungerat bra/mindre bra, vad kan förbättras och hur. Vattenorganisationernas hemsidesupplägg behöver en total översyn, eftersom den idag upplevs som mycket ostrukturerad och svår. Den inbjuder inte till kunskapsinhämtning och lokalt engagemang. Utveckla VISS så att den blir mer lättillgänglig för lokala målgrupper. Den upplevs som svår att förstå och kräver mycket förkunskap för att kunna hantera. Det politiska engagemanget är viktigt men fungerar inte särskilt bra i Vattenråden. Det behövs en riktad information från Vattenmyndigheten i detta ärende.

Information som utgår till lokala Vattenråd bör anpassas till målgruppen för att kunna väcka uppmärksamhet och engagemang. Material som kräver en alltför hög bakgrundskunskap medför stor risk för att man förlorar lokalt engagemang och bara når tjänstemän på myndigheter/företag.

Man bör ta fram en modell för samverkan för de olika nivåerna, t ex en anpassad modell för Vattenråd, där man lär sig samverkansprocesser och grunder. Det finns utarbetade modeller för samverkan som borde kunna nyttjas.

Utbildning är också nödvändigt för att uppnå vattendirektivets mål och där kan mycket nås genom samarbete med olika parter, t ex genomför skogsbolag stora utbildningssatsningar som kan marknadsföras även inom Vattenråden.

Övervakning

Egenkontroll (verksamhetsutövarens ansvar) behöver prioriteras hårdare, vilket gör att större ansvar läggs hos de olika utövarna. Myndigheter kommer troligen inte att få större resurser för detta, utan ett allt större framtida ansvar måste tas av enskilda utövare. Vattendirektivet måste införlivas på ett tydligt sätt i verksamheterna och de olika direktiven måste konkretiseras för att bli tydliga riktmedel för myndigheter och verksamhetsutövare.

Kartläggning och analys

Statusbedömningar måste kunna härledas till faktiska mätdata. Stort fokus måste läggas på att rapporter/analyser finns i populariserad form, ifall man vill nå lokalbefolkningen i bygderna. De underlag som finns idag kräver hög kunskapsnivå. Ett fokus måste finnas på att informationen måste vara anpassad för målgrupperna som ska nås. Det kräver även ett fokus på de viktigaste punkterna för allmänhetens information.

Vattenrådet framhåller att arbetet med bedömningsgrunderna prioriteras och utvecklas, eftersom lite har hänt på det området de senaste åren. De pågående projekten som belyses avseende KMV och Vattenkraft är positivt, och arbetet med bedömningsgrunder bör utvecklas och ha hög prioritet.

Miljökvalitetsnormer

Det behövs mer vägledning om miljökvalitetsnormer ska tillämpas, när undantag ska kunna ges och de utredningar som krävs för verksamheter samt vilka som ska göra utredningar-det är till stora delar oklart i dagsläget. Hur ska rättstillämpningarna se ut när normer bryts.?

Åtgärdsprogram

Det måste finnas tydliga riktlinjer för ledet: åtgärder-myndigheters beslut-finansiering-genomförande. Hos lokala aktörer finns en frustration över att det finns tilldelade medel för åtgärder gällande specifika vatten/fiske. Men avseende byråkratin och beslutsprocessen har man från lokala aktörer inom Vattenråden, märkt en tydlig försämring och man kan förlora hela säsonger på extremt utdragna beslutsprocesser. Detta måste förbättras inför framtiden.

Det saknas möjlighet till förstudier för att kunna ta beslut om åtgärder vilket är en nackdel. I kommande cykel måste det finnas möjligheter att genomföra förstudier/inventeringar samt få ekonomiskt stöd till detta.